

ת"פ 3533/04/20 - מדינת ישראל נגד פתחי איוב

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 3533-04-20 מדינת ישראל נ' איוב (עציר)

30.11.2021

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פתחי איוב

הנאשם

בא-כוח המאשימה: עו"ד מרים בן גל (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

בא-כוח הנאשם: עו"ד ואסים דראושה

גזר דין

על-פי הכרעת הדין מיום 3.10.2021, הנאשם, יליד 1976 (כבן 45), הורשע לאחר שמיעת ראיות בכל העבירות שבהן הואשם, כלהלן: עבירת **שוד מזוין**, לפי סעיף 402(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין** או **החוק**); עבירת **חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) בחוק; עבירת **מעשה מגונה**, לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(3) בחוק; עבירת **איומים**, לפי סעיף 192 בחוק.

הטיעונים לעונש נשמעו בדיון מיום 10.11.2021. בא-כוח הנאשם ביקש כי בטרם יינתן גזר הדין יוגש תיקו הרפואי של הנאשם בשב"ס, שהועבר לעיון ביום 23.11.2021 (התקבל ביום 14.11.2021, אך נסרק והועמד לעיון הצדדים ביום 23.11.2021).

עיקרי העובדות שלפיהן הורשע הנאשם ועיקרי הכרעת הדין

2. כתב האישום הוגש ביום 3.4.2020 בעניין עבירות אשר נעברו ביום 5.6.2008, קרוב לשתיים-עשרה שנה קודם להגשת כתב האישום. הנפגעת, ד"ק ז"ל (להלן - **הנפגעת**), הייתה ילידת 1947, תושבת אילת, ובמועד העבירות הייתה כבת 61. היא נפטרה ביום 2017 בהיותה כבת 70. הגשת כתב האישום בחלוף תקופה ממושכת נבעה מכך שבמשך שנים רבות זהותו של הנאשם לא הייתה ידועה. זהותו נודעה רק בחודש פברואר 2020, לאחר שהתגלתה התאמה בין טביעות אצבעותיו לטביעות האצבע שנותרו בזירת העבירה ובהמשך אף נמצאה התאמה בין ממצאי דנ"א שנמצאו בזירת העבירה לבין הדנ"א של הנאשם.

3. העבירות אשר בהן הורשע הנאשם נעברו כאמור, ביום 5.6.2008 בדירתה של מ"ס, חברתה של הנפגעת, ברחוב בירושלים (להלן - **הדירה**), שאליה עברה הנפגעת לגור זמן קצר קודם לכן, כדי לשמור על הדירה בתקופה שבה מ"ס לא הייתה בארץ.

במועד האמור סמוך לשעה 16:00, דפק הנאשם על דלת הדירה והנפגעת פתחה לו את הדלת. הנאשם הציג את עצמו

בפני הנפגעת כמכר של מ"ס ששמו 'עבד', וביקש לשתות קפה. הנפגעת הכניסה אותו אל הדירה, הכינה קפה ושניהם ישבו בפינת האוכל לשוחח (לשלמות הדברים נוסף, כי מעדותה של מ"ס עלה כי היא נהגה להתיידד עם צעירים ערבים וכי הדבר היה ידוע לנפגעת).

כעשרים דקות לאחר כניסת הנאשם אל הדירה, אמרה לו הנפגעת שהיא צריכה להתארגן ליציאה מהבית. היא ליוותה אותו אל דלת הדירה, סגרה אחריו את הדלת ונכנסה אל המקלחת להתרחץ. לאחר שסיימה להתרחץ, התארגנה והתלבשה בחדר המקלחת ואז שמעה רעשים בדירה. היא יצאה אל המסדרון לבושה חולצה ותחתונים, כדי לקחת את המכנסים שהשאירה מחוץ למקלחת. עם יציאתה, הופתעה לראות את הנאשם בסלון הדירה, סמוך לדלת המרפסת.

הנאשם התקדם אל עבר הנפגעת במהירות, התנפל עליה, השכיב אותה בכוח על הרצפה, התיישב על ברכיה וניסה עם ידו להוריד את תחתוניה, אך בשל התנגדותה, לא הצליח בכך (לימים נמצא דנ"א של הנאשם על תחתוני הנפגעת). הנאשם עשה כן לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני. בתגובה למעשיו של הנאשם, צעקה הנפגעת בקול, אך הנאשם הטיח את ראשה ברצפה, נגח בה עם ראשו מספר פעמים וסכר את פיה עם ידו לבל תצעק. הנאשם תלש שרשרת זהב שהנפגעת ענדה על צווארה ודרש ממנה להסיר טבעת יהלום מאצבעה. לאחר שהנפגעת נתנה לו את הטבעת, הוא תפס את שתי ידיה ואיים עליה שיהרוג אותה אם לא תחדל מלצעוק. בתגובה לכך הציעה הנפגעת לנאשם לקחת כסף שהיה בסלון הדירה.

הנאשם לא לקח את הכסף, אלא גרר את הנפגעת בכוח אל המטבח, סגר את פיה עם ידו, לקח סכין בעלת להב באורך כ-15 ס"מ (להלן - **הסכין**), והצמיד אותה אל בטנה של הנפגעת. הנפגעת אחזה בסכין ותוך כדי מאבק עם הנאשם, נפצעה בידה. הנאשם משך את הנפגעת לכיוון חדרי הדירה, הפיל אותה אל הרצפה, הצמיד את הסכין אל החלק התחתון של בטנה סמוך לאיבר מינה ובידו השנייה סגר את פיה, לבל תצעק. הנפגעת, אשר נחתכה מהסכין גם בידה השנייה, תפסה בחוזקה את אשכיו של הנאשם ונשכה את אצבעו. אחד השכנים (להלן - **השכן**) שעבר אותה עת סמוך לדלת הדירה, שמע את צעקותיה של הנפגעת וקרא מחוץ לדלת "מה קורה?". רק לאחר שהנאשם שמע את השכן, הוא עזב את הנפגעת, בעודה מתבוססת בדמה, דם רב שניגר מהחתכים בידיה, ונמלט מן הדירה דרך המרפסת.

4. כתוצאה מתקיפת הנאשם את הנפגעת וכתוצאה ממאבקה בו, נגרמו לנפגעת חבלות, שטפי דם ונפיחויות בראש, בעין, במצח ובאף וכן חתכים עמוקים באצבעות הידיים. הנפגעת אושפזה בבית החולים הדסה עין-כרם ונזקקה לניתוח לתיקון גידים ועצבים בכף יד שמאל. בעקבות אירוע זה חלה התדרדרות במצבה הנפשי של הנפגעת, אשר סבלה מפוסט טראומה ונזקקה לטיפול נפשי ממושך. כפי שעוד יתואר בהמשך הדברים, ההידרדרות של הנפגעת בעקבות האירוע הייתה קיצונית וקשה ובסופו של דבר היא נפטרה מחוסר במזון ומהזנחה קשה.

5. כתב האישום הוגש כאמור, כשתיים-עשרה שנה לאחר המועד שבו נעברו העבירות וכשלוש שנים לאחר פטירת הנפגעת. במסגרת סיכום טענותיה, העלתה ההגנה טענות שלפיהן העבירות שבהן הואשם הנאשם התיישנו קודם להגשת כתב האישום, אך בעקבות תשובת המאשימה לטענות אלו אשר נטענו במהלך הדיון שבו נדונה טענת ההתיישנות, חזרה בה ההגנה מטענה זו.

בתשובתו לכתב האישום לא חלק הנאשם על כך שהוא נכח בדירה במועד האירוע. הוא אף אישר את מפגשו עם הנפגעת, אך פרט לכך, הוא כפר בכל העובדות שתוארו בכתב האישום. תמצית טענתו הייתה כי הנפגעת הייתה זו שהתנפלה עליו ותקפה אותו. עם זאת, במהלך עדותו במסגרת פרשת ההגנה ולאחר שמיעת כל עדי המאשימה, שינה הנאשם את גרסתו והודה בעבירת השוד, אך תיאר את העובדות באופן שונה מאלו שתוארו בכתב האישום.

6. מאחר שלמרבה הצער, הנפגעת נפטרה עוד קודם לאיתור הנאשם ולהגשת כתב האישום נגדו, גרסתה הוכחה באמצעות העדים שבפניהם נאמרו אמרותיה סמוך ממש למועד העבירות, בהתאם להוראת סעיף 10 בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, שעניינו אמירה של קורבן אלימות אשר אינו עד במשפט מחמת פטירתו.

מטעם המאשימה העידו שישה-עשר עדים ובהם שלושה בני משפחת הנפגעת (אחותה, בנה ובתה), בעלת הדירה (מ"ס), השכן, שבעה שוטרים וחוקרי משטרה, חוקר הזירה ושלושה חוקרי המעבדות לזיהוי פלילי במטה הארצי (מעבדת טביעות אצבע, המעבדה הביולוגית ומעבדת דנ"א). מטעם ההגנה העיד רק הנאשם. כן הוגשו חמישים ושניים מוצגי תביעה (חלקם במסגרת תיק מוצגים מוסכם) וחמישה מוצגי הגנה.

אי הגשת תסקיר מטעם שירות המבחן בעניין הנאשם

7. במועד מתן הכרעת הדין (ביום 3.10.2021) ביקש בא-כוחו הקודם של הנאשם להודיע אם הוא מבקש שיוגש תסקיר מטעם שירות המבחן בעניינו של הנאשם. באת-כוח המאשימה התנגדה להגשת תסקיר מהטעם שהנאשם כפר בעובדות, לא הכיר באחריותו למעשים החמורים שבעטיים הורשע, לא הביע חרטה ולטענתה, אף אין מקום לתהליך שיקומי בנסיבות הנדונות. לפיכך טענה כי אין כל מניעה לכך שנסיונותיו האישיות יוצגו באמצעות בא-כוחו.

בהתאם להחלטה שניתנה, הודיע בא-כוח הנאשם ביום 6.10.2021 כי הוא מבקש שיוגש תסקיר ואמנם נקבע מועד להגשתו, אולם בהודעת שירות המבחן מיום 3.11.2021 (שהתקבלה ביום 8.11.2021), נמסר כי בשל העומס שבו נתון שירות המבחן דרוש חודש נוסף לשם הגשתו. לאחר שהתקבלו תגובות הצדדים, בקשת הארכה של שירות המבחן נדונה בפתח ישיבת הטיעונים לעונש, אך בסופו של דבר בא-כוח הנאשם חזר בו מהבקשה להגשת תסקיר ולכן ההחלטה המורה על הגשתו בוטלה.

ראיות לעונש

8. מטעם המאשימה הוגש גיליון הרשעות קודמות של הנאשם, שלפיו לחובתו שש הרשעות קודמות (ת/41): משנת 1993 - עבירת ניסיון פציעה או חבלה זדונית, שבעטיה נדון ל-5 חודשי מאסר בפועל ולמאסרים מותנים; משנת 1999 - עבירת פירוק חלקי רכב שבעטיה נדון למאסר מותנה ולקנס; משנת 2001 - עבירת החזקת סכין שבעטיה נדון למאסר מותנה ולקנס; משנת 2003 - עבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו שבעטיה נדון למאסר מותנה ולקנס; משנת 2010 - עבירת תקיפה כדי לגנוב ועבירת גניבה. נדון ל-8 חודשי מאסר בפועל ולמאסר מותנה; משנת 2012 - עבירת

תקיפה כדי לגנוב ועבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש. נדון ל-18 חודשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה למשך 9 חודשים בחופף וכן הושת מאסר מותנה.

כן הוגשו הכרעת הדין וגזר הדין בת"פ (מחוזי ירושלים) 26694-06-11 מיום 5.1.2012 (ת/42), שעניינו הרשעתו האחרונה של הנאשם. תמצית העובדות שלפיהן הורשע בעבירת תקיפה כדי לגנוב ובעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הן כי הנאשם התנפל על המתלוננת שחלפה מולו ברחוב וביקש למשוך שרשרת זהב שענדה על צווארה. כפי שעולה מפרוטוקול הדיון, באותו עניין הייתה הסכמה בעניין העונש, בעיקר בשל קושי שנוצר בהזמנת אחד העדים.

9. מטעם הנאשם לא הוגשו ראיות לעונש, עם זאת וכאמור, לבקשת בא-כוחו הוגש תיקו הרפואי של הנאשם בשב"ס (נ/6). בהיעדר חוות דעת רפואית, איני רואה לנכון להידרש אל טענות הנאשם בעניין המסמכים בתיק זה. בתמצית ייאמר, כי בחנתי את 250 עמודי התיק, ולמעט שבר בכף ידו של הנאשם בחודש מאי 2020 (לאחר מעצרו בהליך הנוכחי), שבעקבותיו נותח לתיקון השבר וכן בדיקות רבות ותכופות בעניינים שלכאורה נראים שגרתיים ואשר ניכר כי טופלו, לא נתקלתי בתיעוד בדבר בעיות רפואיות חריגות שמהן סובל הנאשם.

ראיות בעניין מצבה של הנפגעת בעקבות האירוע המתואר בכתב האישום

10. בשל פטירתה המצערת של הנפגעת, לא ניתן היה להגיש תסקיר קורבן עבירה בעניינה ואף לא ניתן היה להגיש חוות דעת מומחה בעניין מצבה הנפשי והפיזי בעקבות האירוע הקשה המתואר בכתב האישום. עם זאת, המאשימה הפנתה אל הדברים שנקבעו בהכרעת הדין בעניין זה וכן הפנתה אל העדויות שנשמעו ואל הראיות שהוגשו בנושא מצבה של הנפגעת לאחר האירוע הנדון.

במסגרת הכרעת הדין נדונו ראיות שעניינן השינויים המשמעותיים שחלו בחייה של הנפגעת ובמצבה מאז האירוע הנדון, אשר תמכו בכך שדובר באירוע טראומטי וקשה באופן קיצוני. מפאת חשיבות הדברים, להלן יובאו עיקרי הדברים, שאף לא היו שנויים במחלוקת במהלך שמיעת הראיות, שעניינם התנהלותה של הנפגעת קודם לאירוע ולאחריה, כפי שניתן היה ללמוד עליהם מעדויותיהם של בני משפחתה, בנה, בתה ואחותה וכן מעדותה של בעלת הדירה, מ"ס, אשר עד האירוע הייתה חברתה הקרובה ואף הרבתה לטייל עמה. כאמור שם (מתוך פסקה 35 בהכרעת הדין):

"כפי שניתן היה ללמוד מקרוביה של הנפגעת, היא עסקה בראיית חשבון ובייעוץ מס. בעבר היא הייתה שכירה, בהמשך עברה לעבוד באופן עצמאי ומאוחר יותר פרשה לגמלאות. מכל אותן עדויות עלה כי דובר באישה פעילה מאד שעסקה בהרבה תחומי ספורט אתגרי, לרבות צלילה, צניחה חופשית וגלישה ממצוקים (סנפלינג). היא הרבתה לטייל ברגל גם במסלולי הליכה שנחשבו לקשים ולמתגרים. היה בבעלותה רכב שטח שעמו הרבתה לטייל ולצאת למסלולים מאתגרים מטעם החברה להגנת הטבע ומטעם גורמים נוספים ואף הרבתה לטייל בסיני. כולם תיארו אותה כאישה פעילה מאד אשר עד האירוע, אף הייתה בקשר טוב עם שני ילדיה, שמרה על ילדיהם (נכדיה), טיילה עמם ואף עשתה עמם פעילות ספורטיבית רבה ומגוונת. בני משפחתה של הנפגעת וחברתה הפליגו בתיאוריהם את פעילותה

המגוונות של הנפגעת ותיארו עד כמה הייתה נמרצת ופעילה מבחינה ספורטיבית גם בגילה. כפי שאמר בנה, 'מאז ועד היום לא ראיתי מישהי פעילה כמוה יחסית לגיל שלה. עשתה חיים... היא ישנה בשטח, צניחה וצלילה בגילה' (עמ' 54, שורות 17-21).

לאחר האירוע, מצבה הנפשי והפיזי של הנפגעת החל להידרדר, קרובי משפחתה תיארו את פגיעתה הנפשית ואת העובדה שהיא חדלה מהפעילות הספורטיבית שהרבתה לעסוק בה קודם לכן. הם סיפרו כי מאז האירוע היא הייתה פגועה נפשית, טופלה אצל פסיכיאטרים ומצבה הידרדר מאד. בין השאר, היא אף לא הייתה עוד בקשר קרוב עם ילדיה ועם חברתה, מ"ס. היא הזניחה את עצמה באופן קיצוני בהדרגה ובאופן שהלך והחמיר, עד כדי כך שהחלה להסתובב ברחוב כחסרת בית, לא ניקתה את ביתה, החלה לאגור פסולת בביתה ובסופו של דבר נפטרה בביתה ביום 3.3.2017 ללא קשר עם סביבתה, כך שרק בחלוף מספר ימים אותרה גופתה בביתה.

הידרדרות זו תוארה בין השאר, בעדויות של בני משפחתה של הנפגעת, אולם ביטוי לכך ניתן היה למצוא בתיקה הרפואי בקופת חולים. כך למשל, כתבה הרופאה המטפלת בנפגעת עוד ביום 25.7.2013 (ת/20 עמ' 30-31): 'סובלת מזה מספר שנים מדיכאון, אך תפקדה באופן סביר, ב-2008 עברה טראומה קשה ע"י תקיפה בסכין וניסיון אונס בבית ומאז מצבה הנפשי התדרדר מאד. ההתדרדרות וההזנחה האישית שלה הלכה והחמירה ובשנה האחרונה המצב החמיר ביותר. אינה יוצאת מהבית. כל הזמן בוכה, אינה מסוגלת לעבוד ולפרנס את עצמה... מסתובבת ברחוב אבודה ועם תחושת ייאוש, אינה אוכלת מעט מאד, סובלת הרבה מ... אינה דואגת להתרחץ, לא מחליפה בגדים ולא מכבסת אותם. לא מנקה את הבית או המיטה...'. דברים דומים נכתבו גם במועדים מאוחרים יותר. ביום 24.3.2016 נכתב בין השאר, כי '... ברקע יש לה סינדרום פוסט טראומטי, הותקפה באלימות. סובלת מחרדות ודיכאון. זקוקה ללחצן מצוקה' (שם, עמ' 48).

עוד על השינוי הקיצוני שעברה הנפגעת מאז האירוע הנדון, ניתן ללמוד מהעדויות שאליהן הפנתה באת-כוח המאשימה ובעיקר מדבריהם של אחותה (עמ' 77-81 ובעיקר בעמ' 79), של בתה (עמ' 35-36) ושל בנה (עמ' 54-55) בעדויותיהם. מחמת צנעת הפרט, חל חיסיון על הפרוטוקול הכולל את עדויותיהם ולפיכך לא ראינו לנכון לפרט את הדברים במסגרת זו מעבר למובא לעיל.

11. אמנם וכאמור, לא הוגשה חוות דעת מומחה בעניין מצבה של הנפגעת לאחר האירוע, אולם כאמור בהכרעת הדין, דומה כי אף בהיעדרה ניתן היה להתרשם ממצבה הרפואי והנפשי של הנפגעת בעקבות האירוע ובעיקר ניתן היה להתרשם מהשינוי הקיצוני מאד שעברה לאחריו בכל תחומי חייה. כך עלה גם משורה של מסמכים רפואיים שהוגשו (כמפורט בפסקה 34 בהכרעת הדין), בכלל זה מסמכים מבית החולים הדסה עין כרם, שם היא אושפזה וטופלה לאחר האשפוז (ת/21) ומסמכים מתיקה הרפואי בקופת חולים (ת/20). כך בין השאר, בגיליון סיכום המחלה של מערך הלב בבית החולים, שם אושפזה להשגחה, נאמר כי לנפגעת היו שטפי דם סביב העיניים וידיה היו פצועות, וכי היא סבלה מחבלות רבות בשל מכות שקיבלה בכל הגוף. בגיליון סיכום המחלה של מחלקת כירורגיה פלסטית תוארו החתכים

הקשים בכפות ידיה והנזק העצבי שנגרם בכף היד השמאלית, נוסף לחשד לנזק שנגרם בגידים. בשל כך וכאמור, היא נותחה בדחיפות בהרדמה מלאה ובמהלך הניתוח תוקנו הגידים והעצבים ולאחר מכן היא הופנתה לריפוי בעיסוק.

מתיק קופת החולים עלה כי מאז האירוע הייתה הנפגעת במעקב רפואי, כי נבחנה אפשרות של ניתוח נוסף בידיה וכי היא הייתה במעקב מרפאת כף יד בבית החולים הדסה (תיעוד מיום 19.6.2008 וכן מהשנים 2009-2010). עוד נאמר, כי הנפגעת עברה תהליך שיקום פיזיותרפי, כי שיתוף הפעולה שלה מרשים, "אך [היא] סובלת מאד מחרדות מאז האירוע, מצבה הנפשי רגיש מאד ואינה מסוגלת עדיין לחזור לעבודתה. הייתה בבדיקה אצל פסיכיאטר במרכז לבריאות הנפש... וקיבלה טיפול..." (תיעוד מיום 28.8.2008). תיעוד בדבר טיפול פסיכיאטרי בעקבות האירוע קיים מהשנים שלאחר האירוע ובעיקר מהשנים 2012-2013.

טענות הצדדים ודברי הנאשם

טענות המאשימה

12. באת כוח המאשימה הדגישה את חומרת נסיבות העבירות אשר בהן הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות. בכלל זה הדגישה את העובדה שדובר בנפגעת כבת 61, אשר קיבלה את פני הנאשם בסבר פנים יפות, הגישה לו קפה, בעוד כל כוונותיה היו טובות. לאחר שהנאשם עזב את הדירה וחזר אליה, התרחש הסיוט של כל מי שנמצאת לבדה בבית. הנאשם רץ אל עבר הנפגעת, הטיח את ראשה בקיר, הפיל אותה אל הרצפה, חבט את ראשה ברצפה, נגח בה, התיישב עליה וניסה להפשיטה, אחז בכתפיה, סכר את פיה, החזיק בצווארה וגרם לה לחנק ותלש ממנה תכשיטים. הנאשם אף גרר את הנפגעת ברחבי הדירה, לקח סכין וניסה לדקור אותה שוב ושוב סמוך לאיבר מינה ואיים עליה באומרו, "אני ארצח אותך". כל זאת במשך פרק זמן ממושך, כ-10-15 דקות (לפי עדות השכן, בעמ' 115 שורה 2), בעוד שהנפגעת מנסה להתנגד ולהגן על עצמה. כך נחתכו ידיה חתכים עמוקים שגרמו לנזקים קשים בכפות ידיה, שתפירתם נמשכה כשעתיים, ואשר גרמו להגבלות בידיה אשר נותרו עד יומה האחרון.

13. באת-כוח המאשימה הדגישה את חומרת העבירות ואת הענישה המחמירה אשר נקבעה לצדן, המגיעה לעשרות שנות מאסר במצטבר. הערכים שעליהם נועדו עבירות אלו להגן הם הביטחון האישי של אדם בתוך הבית שבו הוא שוהה, הזכות לבריאות הגוף והנפש ולשלמותם. בשל הפגיעה הקשה שפגע הנאשם בערכים אלו ולנוכח הפגיעה האנושה שפגע בנפשה של הנפגעת, אשר מאז האירוע השתנו חייה לבלי הכר, הטעימה באת כוח המאשימה, כי יש לתת משקל רב לעיקרון הגמול.

בעניין הנזק שגרם הנאשם במעשיו, טענה באת-כוח המאשימה כי כפי שתואר, הנאשם גרם לנפגעת נזק חמור ביותר, עד כדי כך שנוצר פער עצום וקיצוני בין מי שהיא הייתה קודם לאירוע, לבין מה שהפכה להיות לאחריו. מאישה שהייתה בשיא כוחה, פעילה וספורטאית שאף בגילה עסקה בספורט אתגרי מגוון, בסופו של דבר היא נפטרה מהזנחה קשה ומהיעדר מזון לאחר הידרדרות נפשית קשה בעקבות האירוע הנדון ובשל מעשיו החמורים של הנאשם.

באת-כוח המאשימה אף הדגישה את האכזריות הרבה במעשיו הנאשם, את האלימות הקשה שנקט כלפי הנפגעת ואת

ההתעללות המחרידה שהתעלל בה, תוך ניצול כוחו במהלך האירוע. לטענתה, על כל אלו להישקל בעת קביעת מתחם העונש ההולם. עוד הדגישה, כי אפילו מטרת הנאשם הייתה לקחת כסף, הרי שיכול היה להיענות לתחנוניה של הנפגעת, אשר הציעה לו לקחת את כספה ולהניח לה, אך הוא בחר להוסיף ולהתעלל בה, בעודו מוסיף לעבירת הרכוש שעבר גם עבירת אלימות קשה, עבירת מין ואף איומים על חיי הנפגעת.

14. בעניין מדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה המאשימה אל פסקי הדין הבאים:

- (1) ע"פ 7600/11 **דיאב נ' מדינת ישראל** (8.7.2013) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, בהחזקת נשק ובשהייה בישראל שלא כדין. המערער ואדם נוסף נכנסו אל בית משפחת הנפגעים, הכו את הנפגע, אדם מבוגר כבן 73, במכות אגרופ בפניו ובכל חלקי גופו, גררו אותו בכל הבית באיומי סכין ושדדו ממנו כסף ורכוש רב. על המערער שלחובתו שתי הרשעות קודמות בעבירות רכוש, לרבות עבירות התפרצות לבית, הושתו 9 שנות מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה למשך חודש במצטבר, מאסר מותנה, קנס בסך 6,000 ₪ ופיצויים לנפגע בסך 20,000 ₪.
- (2) ת"פ (מחוזי חיפה) 31852-02-12 **מדינת ישראל נ' שחאדה** (18.3.2013) - הנאשם ואחר הורשעו לאחר שמיעת ראיות בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, בקשירת קשר לעשיית פשע ובכניסה לישראל שלא כדין. השניים נכנסו אל דירתה של קשישה כבת 82, התנפלו עליה, הכו אותה, חסמו את פיה בסרט דביק וגרמו לה לחנק, כפתו את ידיה באזיקונים, נטלו מדירתה סך 4,000 ₪ במזומן ונמלטו בעודם מותירים את הנפגעת כפוחית, חבולה ופיה חסום. נקבע מתחם עונש בין 9 ל-13 שנות מאסר. על הנאשם, הנעדר הרשעות קודמות, הושתו 10 שנות מאסר בפועל, שנתיים מאסר מותנה ופיצוי לנפגעת בסך 20,000 ₪. בעניין עבירת הכניסה לישראל שלא כדין הושתו עליו חודשיים מאסר בפועל במצטבר ומאסר מותנה.
- (3) ת"פ (מחוזי ב"ש) 56422-05-13 **מדינת ישראל נ' לוברשטיק** (22.9.2014) - שני הנאשמים הורשעו על-פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון, שגובש לאחר תחילת שמיעת הראיות, בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. השניים הגיעו לביתם של זוג קשישים כבני 90 הגרים עם ילדיהם, כבני 60, בעוד הנאשמים רעולי פנים ומצוידים בפטיש ומוט ברזל. הם הכו את הנפגעת באמצעות הפטיש בראשה ואת שאר הנפגעים הכו באמצעות המוט. אחת הנפגעות איבדה את הכרתה. הנאשמים תלשו שרשראות מצווארי הנפגעות ונטלו באיומים 2,000 ₪ במזומן. בעניין הנאשם 1, שנסיבותיו היו חמורות יותר, מאחר שהכיר את המשפחה הנפגעת ונקבע כי השיב לה רעה תחת הטובה שעשתה לו בעבר, נקבע מתחם בין 6 ל-13 שנות מאסר בפועל. עונשו הועמד על 10 שנות מאסר, הופעלו במצטבר שני מאסרים מותנים, אחד למשך 6 חודשים ואחד למשך 8 חודשים ובסך הכול הועמד עונשו על 11 שנות מאסר וחודשיים. כן הושתו עליו מאסרים מותנים והוא חויב בתשלום פיצוי בסך 10,000 ₪. בעניין הנאשם 2 נקבע מתחם עונש בין 5 ל-11 שנות מאסר ועונשו הועמד על 6 שנות מאסר בפועל, מאסרים מותנים ופיצוי בסך 7,500 ₪ לנפגעים (הנאשם 1 ערער על העונש, אך הערעור נמחק בעקבות פטירתו: ע"פ 7326/14 מיום 29.11.2015).

(4) תפ"ח (מחוזי נצרת) 559/06 **מדינת ישראל נ' הייב** (9.9.2007) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו

בעבירת חבלה בכוונה מחמירה, בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, בעבירת היזק בזדון ובהפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. הנאשם נכנס מצויד בסכין אל ביתה של הנפגעת, שבעבר הייתה ידידתו, דקר אותה בפלג גופה העליון והיכה אותה באמצעות מערוך וכן דקר את חברתה, תוך דרישת כסף ממנה. החברה מסרה לו את הכסף ואת כרטיסי האשראי ולנוכח איומיו אמרה לו גם את הקוד הסודי. הוא נטל מהנפגעת את מכשיר הטלפון הנייד, חתך את חוטי הטלפון בדירה והלך ואז היה מעורב באירוע נוסף שבמהלכו עבר את העבירות הנוספות. לנפגעת נגרמו פגיעות קשות. היא נותרה נכה בדרגת נכות 100% וישובה בכיסה גלגלים. חברתה עברה שיקום ממושך. על הנאשם הושטו 10 שנות מאסר בפועל, 3 שנות מאסר מותנה, פיצוי לנפגעת בסך 50,000 ₪ ולחברתה בסך 10,000 ₪. ערעור שהגיש הנאשם נדחה, תוך קביעה כי "אכן, תקופת המאסר שהושתה על המערער הנה קשה וממושכת, אולם היא הולמת גם הולמת את חומרת מעשיו" (ע"פ 8920/07 **הייב נ' מדינת ישראל** (2.2.2009), כבוד השופט א' א' לוי).

(5) תפ"ח (מחוזי ב"ש) 67502-06-17 **מדינת ישראל נ' פרץ** (14.1.2020) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת חבלה בכוונה מחמירה ובעבירת שוד בנסיבות מחמירות. הנאשם שכר יחידת מגורים בביתה של הנפגעת, כבת 77. הוא נכנס אל ביתה באמצע הלילה, דרך החלון ולאחר שהתעוררה, רכן מעליה, הניח את ברכו על החזה שלה, אחז בגרונה וחסם את פיה ולאחר מכן הניח כרית על פניה. הנאשם עזב את המתלוננת רק לאחר שסבר שהיא התעלפה. אז נטל 630 ₪ מתיקה ונמלט דרך החלון. למתלוננת נגרמו פגיעות שונות אך יחסית קלות. נקבע מתחם עונש בין 6 ל-10 שנות מאסר. על הנאשם הושטו 7 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה והוא חויב בתשלום פיצוי לנפגעת בסך 60,000 ₪. הנאשם ערער על העונש, אך חזר בו מערעורו (ע"פ 1560/20 מיום 1.6.2020).

(6) תפ"ח (מחוזי ת"א) 41450-07-13 **מדינת ישראל נ' אטקלטה** (9.4.2014) - הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בקשר לשני אירועים חמורים שבהם עבר עבירות אלימות ועבירות מין קשות. באירוע הראשון דובר בהתפרצות לבית, באונס באיומי סכין ובשוד. באישום השני דובר בעבירות מין חמורות אחרות. באת-כוח המאשימה עצמה טענה, כי מדובר בנסיבות קשות וחמורות באופן משמעותי מענייננו, אשר המכנה המשותף שלהם עם ההליך הנדון הוא בכניסת הנאשם אל ביתה של הנפגעת באירוע הראשון, תוך תקיפתה הקשה באיומי סכין ושדירת כסף ממנה. הושתו עליו 19 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי (נמוך יחסית). כפי שטענה באת-כוח המאשימה, מדובר בנסיבות חמורות ושונות מענייננו ולכן לא ראיתי לנכון להידרש אל פסק דין זה.

15. עמדת המאשימה היא אפוא, כי יש לקבוע מתחם עונש הולם בין 8 ל-14 שנות מאסר בפועל.

בעניין נסיבותיו של הנאשם טענה באת כוח המאשימה, כי היא מתקשה למצוא נסיבות שהן לזכותו, למעט חלוף הזמן מאז נעברו העבירות. עוד הדגישה, כי במהלך הזמן שחלף מאז נעברו העבירות הנדונות הורשע הנאשם פעמיים בנסיבות דומות. האחרונה, משנת 2012 (ת/42), הרשעה בעבירת תקיפה לשם גניבה ובתקיפה הגורמת חבלה. באותו עניין עונשו הועמד בהסכמת המאשימה על 18 חודשי מאסר בפועל בשל קושי ראייתי שנבע מקושי בהבאת עדים למתן עדות. בדומה, אף הרשעתו משנת 2010 הייתה בעבירת תקיפה לשם גניבה ועונשו הועמד על 8 חודשי מאסר בפועל. באת-כוח המאשימה הדגישה, כי נסיבות העבירות בשתי ההרשעות האחרונות דומות לאופי העבירות הנדונות וכי אף יש לשקול גם את הרשעותיו הקודמות האחרות, שאף הן היו בעבירות חמורות.

עוד הטעימה באת-כוח המאשימה, כי הנאשם לא הכיר באחריות למעשיו החמורים, בשום שלב לא הביע חרטה, לא גילה אמפתיה כלפי הנפגעת, ולא ניסה להיטיב את דרכו. עתירת המאשימה היא אפוא, להעמיד את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של מתחם העונש, אף אם בשל חלופת הזמן, לא יהיה זה ברף העליון ממש.

טענת ההגנה

16. בא-כוח הנאשם טען כי מאז מועד העבירות חלפו כשלוש-עשרה שנה וכי במהלך עשר השנים האחרונות, מאז שנת 2011, היטיב הנאשם את דרכיו ולא עבר כל עבירה נוספת. כיום הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי ומפרנס את משפחתו ואת ילדיו. גם בעת מעצרו, היה חשוב לו שהכסף שנתפס ברשותו יועבר אליהם. בנסיבות אלו טען, כי מדובר בנאשם שהשתקם ויצא מהמעגל העברייני, וכי הוא נשפט היום רק בשל פיענוח העבירות באיחור ניכר. לפיכך טען בא-כוח הנאשם, כי למרות בחירת הנאשם לנהל את המשפט ועל אף אי הכרתו באחריותו למעשים, לנוכח שיקומו בעשור האחרון, יש לחרוג לקולה ממתחם העונש.

17. עוד הדגיש בא-כוח הנאשם כי הנאשם מתבייש מאד במעשיו ומטעם זה ביקש ממשפחתו שלא להגיע אל הדיונים במשפט. לנאשם ארבעה ילדים בני 17, 15, 14 ו-9 וכי בנו הגדול, כבן 17, נאלץ לעבוד בעבודות מזדמנות כדי לסייע בפרנסת המשפחה. לאשתו אין מעמד בישראל ולכן אינה יכולה לקבל סיוע מהמוסד לביטוח לאומי או מרשויות הרווחה. משפחתו גרה בכפר עקב בצפון ירושלים.

עוד טען בא-כוח הנאשם, כי הנאשם סובל מבעיות רפואיות ומטופל באמצעות שירות בתי הסוהר ואף נלקח במהלך מעצרו לבית חולים בשל בעיות בקצב הלב ובעיות נוירולוגיות, אשר טופלו במסגרת שירות בתי הסוהר. מטעם זה וכאמור לעיל, ביקש שתיקו הרפואי יוגש לבית המשפט (שכאמור לעיל, אומנם הוגש, אך לא נמצא תיעוד לנטען).

18. בעניין הנזקים שנגרמו לנפגעת טען בא-כוח הנאשם, כי בשל אי הגשת חוות דעת מומחה, לרבות בתחום הפסיכיאטריה, לא ניתן לקבל את טענות המאשימה בכל הנוגע לכך. עם זאת, הוא לא חלק על אפשרות בית המשפט להסתמך על האמור במסמכים הרפואיים שהוגשו במהלך שמיעת הראיות, אך זאת בלי להסתמך על מסקנותיה של המאשימה מאותם מסמכים.

עוד טען בא-כוח הנאשם, כי כאמור בהכרעת הדין, במהלך עדותו, הודה הנאשם בעבירת השוד ולכן יש לתת משקל אף להודאה חלקית זו.

בעניין מדיניות הענישה הנהוגה, טען בא-כוח הנאשם כי רמת הענישה נמוכה מזו שהוצגה בטיעוני המאשימה. לתמיכה בטענתו, הפנה אל גזר הדין בת"פ (מחוזי מרכז) 60993-02-18 **מדינת ישראל נ' גיוסי** (20.6.2019) (להלן - **עניין גיוסי**), ואל הפסיקה שנסקרה במסגרתו. באותו עניין דובר בנאשם אשר הורשע על-פי הודאתו בעבירת קשירת קשר לפשע, עבירת שוד בחבורה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ושהייה שלא כדין בישראל. הנאשם ואדם נוסף הצטיידו בסכינים, איזולירבנד, איזיקונים, כפפות וכובעי גרב לכיסוי פניהם וארבו בחניון תת קרקעי למתלונן שניגש אל רכבו. השניים תקפו אותו, הכו אותו, איימו עליו, נטלו ממנו את תיקו, מסמכים אישיים ומכשיר טלפון נייד ונמלטו. למתלונן

נגרמו חתכים בפניו ובידו והוא נזקק לניתוח. לאחר סקירת פסיקה בנסיבות דומות, נקבע מתחם עונש בין 40 ל-78 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, שצירף הליך נוסף, הושתו 40 חודשי מאסר בפועל, חודשיים מאסר בשל ההליך שצירף, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪.

19. בא-כוח הנאשם טען כי יש לקבוע מתחם עונש בין 30 ל-48 חודשי מאסר, להעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ובשל שיקומו כנטען, אף לחרוג ממנו לקולה. כן ביקש להתחשב בקשיי פרנסת משפחתו של הנאשם ובהשלכות שיש להיעדרותו מהבית על ילדיו המתבגרים.

דברי הנאשם

20. הנאשם אמר כי הוא מסתפק בדברי בא-כוחו והוסיף כי הוא מתקשה לדבר על ילדיו.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

21. **הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בערכים מוגנים אלו:** העבירות שבהן הורשע הנאשם הן חמורות מאד. לנוכח הפגיעה הקשה בערכים המוגנים שעליהם נועדו עבירות אלו להגן, אף נקבעו לצד עונשים חמורים. העונש הקבוע לצד עבירת שוד בנסיבות מחמירות הוא עשרים שנות מאסר (סעיף 402(ב) בחוק); לצד עבירת חבלה ופגיעה בנסיבות מחמירות נקבעו ארבע-עשרה שנות מאסר (סעיפים 333 ו-335(א)(1) בחוק); העונש בשל עבירת מעשה מגונה שבה הורשע הנאשם היא עשר שנות מאסר (סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(3) בחוק); והעונש הקבוע לעבירת איומים הוא שלוש שנות מאסר (סעיף 192 בחוק).

עבירת השוד נעברה בעוד הנפגעת הייתה בביתה של חברתה שבה גרה אותה עת. הערכים החברתיים שעליהם באה להגן עבירת השוד ואשר נפגעים עת נעברת עבירת זו, הם "כבודם, חירותם ורכושם של המתלוננים - קורבנות העברה וביטחונם של הציבור, יכולתו הממשית לחיות את חייו, ולהלך ברחובות ללא חשש" (ע"פ 1127/13 גברזג'י נ' מדינת ישראל (15.1.2014), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 30 (להלן - **עניין גברזג'י**)). ראו גם: ע"פ 3027/13 דהוקרקר נ' מדינת ישראל (4.12.2013), כבוד השופט ע' פוגלמן, פסקה 8). בענייננו, הפגיעה אף חמורה יותר, לנוכח החדירה אל רשות היחיד, אל הדירה שבה גרה הנפגעת אותה עת, תוך פגיעה קשה בתחושת הביטחון של אדם בביתו (אף אם דובר בבית חברתה של הנפגעת) ופגיעה בכך שביתו של אדם הוא מבצרו.

לא אחת עמד בית המשפט העליון על חומרת המעשים ובייחוד עת הם מופנים כלפי אנשים מבוגרים, אשר מותקפים באכזריות רבה בתוך ביתם, בהדגישו כי בבוא בית המשפט לגזור את הדין, חובה עליו לראות לנגד עיניו את קורבנות העבירות ולא רק את נסיבותיו של הנאשם, אפילו הן קשות. כך בין השאר, אמר בית המשפט (כבוד השופט א' רובינשטיין), בעניין ע"פ 2163/05 **אלייב נ' מדינת ישראל** (12.12.2005), שבו נדון עונשם של שלושה ששדדו

באכזריות קשישים בדירתם (פסקה ו(1) (להלן - עניין אלייב):

"באי כוחם המלומדים של המערערים לא חלקו על כך שהמדובר באירוע חמור, ובלשוני אומר, הוא אירוע מזוויע ומרושע; 'כסדום היינו, לעמורה דמינו' (ישעיהו א', ט'). חברה שבה תחושת הביטחון האישי של בניה ובנותיה, ובמיוחד החלשים שבהם, כגון קשישים, מעורערת - זקוקה לשיקום ולחיזוק, כדי שתחושה ראויה תשוב על כנה. זו תפיסת החוק והסדר, law and order, שתושבי המדינה מצפים לה ומייחלים כי רשויות הממשל יתנו לה מענה ופתרונות. בית המשפט הוא אחת הכתובות ההכרחיות לציפיה זו. אין בידו ארנק של תקציבים לחיזוק הביטחון האישי, אך יש בידו חרב שבמקרים המתאימים עליו להניפה, היא חרב הענישה... לא אחת הנאשמים באים עצמם מרקע קשה המצדיק התחשבות; אך המחוקק והפסיקה רואים לנגד עיניהם גם את הקרבנות, קרבנות בפועל וקרבנות פוטנציאליים, את היחיד שאיתרע מזלו להיות קרבן, ואת כלל החברה החוששת כי ירבו קרבנות...גזירת הדין היא מן הקשות שבמטלות השיפוטיות, כי עניינה דיני נפשות לנאשמים - אך דיני נפשות הם גם לקרבנות וזולתם..."

העובדה שהנפגעת הייתה כבת 61 וניכר כי הייתה בעלת יכולות פיזיות להיאבק בנאשם, אינה משנה. כך בייחוד מאחר שניכר היה כי הנאשם ראה בה "טרף קל" למזימותיו החמורות בכל ההיבטים ובפועל, הכניע אותה, תקף אותה באכזריות קשה ופגע באורח קשה בגופה ובנפשה. הוא אף לא הסתפק במעשי השוד האכזריים, אלא הוסיף על מעשיו הנפשעים את עבירת המין, עבירת החבלה והפציעה בנסיבות מחמירות ועבירת האיומים. עבירת המין פגעה בכבודה, בגופה ובנפשה של הנפגעת וכפי שניכר היה מדבריה (שאף הובאו בהכרעת הדין), דומה כי עבירה זו הייתה בעיניה מהחמורות שבמעשיו. כך גם עבירת החבלה והפציעה בנסיבות מחמירות, שהותירו את אותותיהן בידיה של הנפגעת עד יום מותה ופגעו בגופה ובנפשה. לאלו הצטרפה עבירת האיומים על חייה, אשר נעברה כדי למנוע מהנפגעת להזעיק עזרה ובכך נפגע ביטחונה בחירות פעולתה ובאפשרותה לזעוק לעזרה.

הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות הנדונות הייתה אפוא, בדרגה גבוהה.

22. **בחינת מדיניות הענישה הנוהגת:** בחינת הפסיקה שאליה הפנתה המאשימה מלמדת כי טווח הענישה הנהוג בנסיבות דומות, חלקן חמורות יותר וחלקן חמורות פחות, הוא בין 6 ל-10 שנות מאסר. כך עולה גם מפסיקה נוספת שנבדקה ובין השאר, משני פסקי הדין הבאים.

ע"פ 8788/08 **זיאד נ' מדינת ישראל** (7.4.2011) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירת שוד בחבורה, עבירת קשירת קשר לפשעועבירת שהייה בישראל שלא כדין. המערער ואדם נוסף פרצו אל דירה שבה גרה אישה כבת 80 בגפה, הצמידו סכין לגרונה ומשהחלה לצעוק דחפו סמרטוט לפיה, היכו אותה, גרמו לשבר באפה ולנפיחות ולדימומים בפניה. השניים גנבו חפצים שונים ובהם פנקסי המחאות, ארנק, 500 ₪ במזומן, מדליות רוסיות ממלחמת העולם השנייה, מטבעות ושרשרת. על כל אחד מהשניים הושתו 9 שנות מאסר בפועל ומאסרים מותנים.

עניין אלייב - שלושת המערערים הורשעו על-פי הודאותיהם במסגרת הסדר טיעון בעבירת שוד בחבורה, חבלה בנסיבות מחמירות ומי מהם הורשע גם בעבירות נוספות. השלושה דפקו בדלת ולאחר שבעל הדירה פתח מעט את הדלת, הם התפרצו אל הדירה, תקפו את בני הזוג, כבני 80, היכו אותם, כפתו את ידיהם ואת רגליהם וסתמו את פיותיהם בנייר דבק. הנפגע נפצע ודם רב זב מגופו והוא איבד את הכרתו ואף המתלוננת איבדה את הכרתה כתוצאה מהפגיעה ומהחבלות הקשות. מהדירה נשדדו תכשיטי זהב בשווי רב וכסף מזומן. על שני המערערים, שחלקם במעשה היה רב, הושטו 9 שנות מאסר בפועל ומאסר מותנה ועל שותפתם הושטו 4.5 שנות מאסר ומאסר מותנה.

אמנם, כפי שטען בא-כוח הנאשם וכפי שעלה מפסק הדין שאליו הפנה **(עניין גיוסי)**, ואף מחלק מפסקי הדין המוזכרים בו, למרות נסיבות השוד החמורות שנדונו באותו עניין, טווח הענישה שהוזכר שם נמוך יותר, בין 3 ל-7 שנות מאסר. עם זאת, באותו עניין דובר בהרשעה אשר בשונה מעניינו של הנאשם הנדון, הייתה בעקבות הודאת הנאשם. כמו כן, יש לתת את הדעת גם לכך שכידוע, לעבירת השוד דרגות חומרה שונות, הבאות לידי ביטוי בנסיבותיה של העבירה, בדרגת האלימות שהייתה כרוכה במעשה השוד ובתוצאותיו **(עניין גברזגני, פסקאות 30-31)**.

אף נראה כי נסיבות עבירת השוד שעבר הנאשם, לצד העבירות החמורות הנוספות שעבר, תואמות יותר את הנסיבות אשר נדונו בפסיקה שאליה הפנתה המאשימה. כאמור בעניין **אלייב**, **"אין לכחד, כי קשת הענישה רחבה היא, וכמעט אין לך תחום שלא תמצא בו עונשים חמורים יותר וקלים יותר, על פי הזמן והמקום. השאיפה לאחידות הענישה היא עקרונית, אך אינה יכולה להיות מושגת כעניין מתמטי במציאות האנושית... אכן, ניתן למצוא פסיקה שבה העונשים במקרים שנסיונותיהם אינן רחוקות מעניינו היו חמורים פחות..."**. למרות זאת, גם באותו עניין לא ראה בית המשפט לנכון להקיש מאותם מקרים מקלים שאליהם הופנה. כאמור שם **"אכן אין מנוס: דבר הענישה המחמירה בכגון אלה... מן הדין שיחדור לתודעת הרבים, ובתי המשפט יתנו ידם להחמרה; טוב שיידעו הזוממים לפרוץ לביתו-מבצרו של הזולת, להחרידו ממנוחתו, לפגוע ברכושו תוך פוטנציאל לפגיעה בגופו ועמה בנפשו, כי כאלה יהיו סדרי הגודל בענישה"** (שם, פסקה ו(1)-(3)).

בהתאם לאמור ובשקלול השווה והשונה בנסיבות שנדונו בפסיקה הנזכרת, דומה כי מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות שבהן נעברו העבירות הנדונות - עבירת השוד בנסיבות מחמירות, עבירת מעשה מגונה, עבירת חבלה ופגיעה בנסיבות מחמירות ועבירת האיומים - יהיה זה נכון לומר כי רמת הענישה הנוהגת היא בדרך כלל בטווח שבין 6 ל-10 שנות מאסר בפועל, בעוד שברוב המקרים החמורים שהוזכרו, הדומים יותר לעניינו, הענישה מחמירה יותר, בין 8 ל-10 שנות מאסר בפועל.

23. **נסיבות מעשי העבירות:** נסיבות העבירות הן כאמור חמורות. השיקולים שנשקלו הם אפוא, המניעים הפסולים של הנאשם ובעיקר, בצע כסף, מעשה מגונה שנעשה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני ואלימות קשה לשם השגת מטרותיו הפסולות. כן נשקלו הנזקים החמורים שהנאשם הסב לנפגעת, כמפורט לעיל ואף ניתן משקל רב לאכזריות שבמעשים, לאלימות הקשה שנקט הנאשם ולהתעללות המחרידה שהתעלל בנפגעת, תוך ניצול כוחו הפיזי. בנוסף לכך, נשקלה העובדה שחזקה על הנאשם שהבין היטב את הפסול במעשיו וכי מטעם זה נמלט על נפשו ברגע ששמע את השכן.

24. **קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום:** מתחם העונש ההולם נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה המחייב יחס הולם בין חומרתן הרבה והקשה של מעשי העבירות שעבר הנאשם בנסיבות שבהן נעברו ומידת אשמו, לבין סוג העונש המושת עליו ומידתו. זאת תוך התחשבות בכך שהפגיעה בערכים החברתיים שעליהם נועדו העבירות שעבר להגן, הייתה במידה גבוהה, בהתחשב במדיניות הענישה המחמירה הנהוגה לגבי העבירות שעבר הנאשם, כמפורט לעיל, וכן בהתחשב בנסיבות שבהן כאמור, נעברו העבירות.

בהתאם לכל השיקולים האמורים, מתחם העונש ההולם בענייננו הוא בין **שבע לאחת-עשרה** שנות מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

25. **נסיבותיו של הנאשם שאינן קשורות במעשה העבירה:** כפי שטענה בא-כוח המאשימה, בחינת נסיבותיו של הנאשם שאינן קשורות במעשה העבירה מעלות כי נמצאו אך מעט שיקולים לזכותו. השיקולים שאותם ראינו לשקול במסגרת זו הם אפוא, אלו:

ראשית, לחובת הנאשם שש הרשעות קודמות בעבירות אלימות ובעבירות רכוש. אמנם ארבע מהן נעברו לפני שנים רבות (בין השנים 1993-2003), אך שתיים, הדומות באופיין לעבירות הנדונות (שתיהן בעבירת תקיפה לשם גניבה ובאחת מהן גם בעבירת תקיפה הגורמת חבלה חמורה), נעברו זמן קצר לאחר שהנאשם עבר את העבירות הנדונות (בשנים 2010 ו-2012). עם זאת, ניתן משקל של ממש גם לעובדה שהודגשה בטענותיו של בא-כוח הנאשם, כי זה כעשור שאין לחובת הנאשם הרשעות נוספות וכי ניתן להניח שזנח את דרכו העבריינית רבת השנים. אולם חרף המשקל הממשי שניתן לעובדות אלו, אין בהן כדי להביא להקלה מרחיקת לכת בענישה, כפי שביקש בא-כוח הנאשם (השוו: ע"פ 8430/20 **עמר נ' מדינת ישראל** (25.11.2021), שבו נדון עניינו של נאשם שעבר את העבירות בעודו קטין, כתב האישום הוגש בחלוף שנים רבות ובעת מתן גזר הדין כבר חלפו כחמש-עשרה שנים ממועד העבירות, בעוד שהנאשם כבר הפך לבגיר, ניהל אורח חיים נורמטיבי ולמעט העבירות שנדונו באותו עניין, לא היו לחובתו הרשעות קודמות כלשהן (לעניין זה ראו שם, פסקה 23)).

שנית, אמנם כמצוות החוק, "כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו" (סעיף 40א(6) בחוק), אולם הנאשם גם אינו יכול ליהנות מההקלה בענישה שממנה נהנים נאשמים המודים באשמה. בהקשר זה אף לא ניתן להתעלם מכך שהנאשם אילץ את ילדיה של הנפגעת, את אחותה ואת חברתה להתייצב ולהעיד ובכך לחזור אל אירועי הימים הקשים של הפגיעה בה. זאת למרות העובדה שבאופן ממשי, הנאשם לא חלק על הדברים שהובאו בעדויותיהם. בדומה, הודאת הנאשם במעשה השוד באה רק לאחר שמיעת כל העדויות וכל הראיות מטעם המאשימה ואף זאת, מבלי שהנאשם הביע בשלב כלשהו צער, חרטה או אמפטיה כלפי הנפגעת או מי מבני משפחתה.

שלישית, למרות האמור, ניתן משקל של ממש לחלוף הזמן הרב מאז נעברו העבירות, לנוכח הקושי באיתור הנאשם וכן ניתן משקל לפגיעה במשפחת הנאשם, שפרנסתם עליו. בעניין טענותיו בדבר בעיות בריאות, הרי שכאמור לעיל, לא נמצא לכך תימוכין של ממש. מכל מקום, אף לפי שיטת בא-כוח הנאשם, אין מחלוקת על כך שבמסגרת שירות בתי

הסוהר זוכה הנאשם לטיפול רפואי מתאים והולם.

26. **גזירת העונש המתאים לנאשם:** אלמלא חלוף הזמן, היה מקום להעמיד את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של מתחם העונש וזאת אף תוך מתן משקל לצורך בהרתעתו האישית ובהרתעת הרבים (סעיפים 40 ו-40א בחוק). אולם לנוכח חלוף הזמן והעובדה שזה כעשר שנים אין לחובת הנאשם הרשעות נוספות, ראיתי לנכון למקם את עונשו באמצע המחצית התחתונה של מתחם העונש ההולם (שנקבע כי יהיה בין שבע לאחת-עשרה שנות מאסר). זאת לצד מאסר מותנה ופיצוי למשפחת הנפגעת.

אף אם ברור כי לא יהיה בפיצוי שייפסק כדי לפצות על הנזק הקשה ללא שיעור שנגרם לנפגעת ולמשפחתה, יהיה בו כדי למלא אחר תכליתו החינוכית והערכית של הפיצוי (רע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.8.2007), כבוד הנשיאה ד' ביניש, פסקה 21).

גזר הדין - סיכום

27. בהתאם לכל השיקולים שנדונו, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך **שמונה שנים**, החל מיום מעצרו ביום 24.3.2020.

ב. מאסר מותנה למשך שמונה חודשים. הנאשם יישא עונש זה אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת אלימות או עבירת מין מסוג פשע, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

ג. מאסר מותנה למשך ארבעה חודשים. הנאשם יישא עונש זה אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת אלימות או עבירת מין מסוג עוון, או ניסיון לעבור עבירה כאמור או עבירת איומים.

ד. פיצוי למשפחת הנפגעת בסך 30,000 ₪. לנוכח חלקם של בני המשפחה בסיוע לנפגעת (כפי שהעידו בדיון מיום 26.11.2020), הפיצוי יחולק באופן שווה בין בנה, בתה ואחותה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, כ"ו בכסלו התשפ"ב, 30 בנובמבר 2021, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

תמר בר-אשר,
שופטת